

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/1011**z dne 10. marca 2022**

o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi o načinu določitev posrednih izpostavljenosti do stranke, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih in pogodb o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih, če pogodba ni bila sklenjena neposredno s stranko, vendar je ta stranka izdala osnovni dolžniški ali lastniški instrument

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 390(9), tretji pododstavek, Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Določanje vrednosti posrednih izpostavljenosti do stranke, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih in pogodb o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih, za namene velikih izpostavljenosti bi se moralo razlikovati od metode izračunavanja vrednosti izpostavljenosti, ki se uporablja za kapitalske zahteve na podlagi tveganj iz Uredbe (EU) št. 575/2013, ker bi lahko neplačilo osnovnega instrumenta privedlo do dobička namesto do izgube. Vrednost posredne izpostavljenosti bi morala biti zato odvisna od izgube (tj. pozitivne vrednosti izpostavljenosti) ali dobička (tj. negativne vrednosti izpostavljenosti), ki bi izhajala iz morebitnega neplačila njenega osnovnega instrumenta. V skladu z ureditvijo za velike izpostavljenosti iz dela 4 Uredbe (EU) št. 575/2013 lahko institucije v primeru izpostavljenosti v trgovanjski knjigi pobotajo pozitivne in negativne pozicije v istih finančnih instrumentih ali pod določenimi pogoji v različnih finančnih instrumentih, ki jih je izdala posamezna stranka. Skupna neto izpostavljenost do posamezne stranke se upošteva le, če je pozitivna. Podobno bi se lahko skupna neto izpostavljenost do posamezne stranke po vključitvi posrednih izpostavljenosti do te stranke, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih ali pogodb o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih, razporejenih v trgovanjsko knjigo, upoštevala le, če je pozitivna. Da bi se izognili pobotanju kakršnih koli posrednih izpostavljenosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih ali pogodb o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih, razporejenih v netrgovanjsko knjigo, bi bilo treba vsako negativno vrednost posredne izpostavljenosti, ki izhaja iz teh pozicij, določiti pri nič.
- (2) Da se zagotovi ustrezno zajetje tveganja neplačila, bi morala biti vrednost posredne izpostavljenosti opcij ne glede na to, ali so razporejene v trgovanjsko ali netrgovanjsko knjigo, zato odvisna od sprememb cen opcij, ki bi izhajale iz neplačila zadevnega osnovnega instrumenta, npr. tržne vrednosti opcije za nakupne opcije in tržne vrednosti opcije, od katere se odšteje izvršilna cena, za prodajne opcije.
- (3) Namen kreditnih izvedenih finančnih instrumentov je prenesti kreditno tveganje v zvezi s kreditnojemalci brez prenosa sredstev samih. Pri določanju vrednosti posredne izpostavljenosti osnovnega instrumenta bi bilo treba upoštevati vlogo, ki jo imajo institucije kot prodajalci zavarovanja ali kupci zavarovanja, in vrsto kreditnega izvedenega finančnega instrumenta, za katerega sklenejo pogodbo. Posredna izpostavljenost bi morala biti zato enaka tržni vrednosti pogodbe o kreditnem izvedenem finančnem instrumentu, ki bi jo bilo treba prilagoditi za dolgovani znesek ali znesek, ki bo predvidoma prejet od nasprotne stranke v primeru neplačila izdajatelja osnovnega dolžniškega instrumenta.
- (4) Za druge vrste pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, ki predstavljajo kombinacijo dolgih in kratkih pozicij, bi morale institucije te pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih razčleniti na posamezne strani posla, da zagotovijo natančno zajetje tveganja neplačila. Za izračun vrednosti posredne izpostavljenosti, ki izhaja iz teh pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, bi morale biti relevantne samo strani posla s tveganjem neplačila, pri katerih institucije v primeru neplačila tvegajo izgubo. Kadar pa institucije ne morejo uporabiti te metodologije ter da se zagotovi konservativna obravnava, bi jim moralo biti dovoljeno, da vrednost posredne izpostavljenosti osnovnih instrumentov določijo kot največjo izgubo, ki bi jo lahko utrpele po neplačilu izdajatelja osnovnega instrumenta, na katerega se izvedeni finančni instrument nanaša.

⁽¹⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 1.

- (5) Pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih se lahko sklenejo na instrumente z več referenčnimi osnovami. Za tiste izvedene finančne instrumente z več osnovnimi instrumenti, pri katerih institucija lahko vpogleda v referenčne osnove, in za zagotovitev, da se uporabi najnatančnejša metoda, bi bilo treba vrednost posredne izpostavljenosti izračunati tako, da se upošteva sprememba cene izvedenega finančnega instrumenta v primeru neplačila vsake od referenčne osnove v instrumentu z več osnovami. Za zagotovitev skladnosti z okvirom za velike izpostavljenosti, ki se uporablja za posle, pri katerih obstaja izpostavljenost do osnovnih sredstev, bi se moral za razporejanje izpostavljenosti na določeno stranko, ločeno stranko ali neznano stranko uporabljati člen 6(1) in (2) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1187/2014 ⁽²⁾. Kadar institucije ne morejo uporabiti pristopa vpogleda ali kadar pristop vpogleda v izvedeni finančni instrument z več referenčnimi osnovami zanje predstavlja preveliko obremenitev, in za zagotovitev konservativne obravnave, bi morale institucije vrednost posredne izpostavljenosti izračunati tako, da preučijo spremembe cene izvedenega finančnega instrumenta v primeru neplačila vseh teh referenčnih osnov. Podobno bi se moral za zagotovitev skladnosti z okvirom za velike izpostavljenosti, ki se uporablja za posle, pri katerih obstaja izpostavljenost do osnovnih sredstev, za razporejanje izpostavljenosti na ločeno stranko ali neznano stranko uporabljati člen 6(3) Delegirane uredbe (EU) št. 1187/2014. V vseh primerih, ko se osnovni instrumenti razporedijo na neznano stranko, bi morale institucije, da bi se izognile tveganju, da se negativne vrednosti posrednih izpostavljenosti pobotajo s pozitivnimi vrednostmi posrednih izpostavljenosti, vrednosti morebitnih negativnih posrednih izpostavljenosti določiti pri nič.
- (6) Ta uredba temelji na osnutku regulativnih tehničnih standardov, ki ga je Komisiji predložil Evropski bančni organ.
- (7) Evropski bančni organ je opravil javna posvetovanja o osnutku regulativnih tehničnih standardov, na katerem temelji ta uredba, analiziral morebitne povezane stroške in koristi ter zaprosil za mnenje interesno skupino za bančništvo, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Splošna pravila za določanje vrednosti posredne izpostavljenosti do stranke, ki izhaja iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih in pogodb o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih

1. Institucije vrednost posredne izpostavljenosti do stranke, ki izhaja iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 575/2013 in pogodb o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih, izračunajo, če pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih niso sklenile neposredno s to stranko, ampak je ta stranka izdala osnovni dolžniški ali lastniški instrument, v skladu z metodologijo iz členov 2 do 5 te uredbe.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 institucije izračunajo vrednosti posrednih izpostavljenosti do stranke, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih iz odstavka 1, in prispevek teh izpostavljenosti k izpostavljenosti do stranke v skladu z metodologijo iz člena 6, kadar so osnovni instrumenti vključeni v dolžniški ali delniški indeks ali indeks kreditnih zamenjav ali kolektivni naložbeni podjem ali kadar imajo pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih več referenčnih osnov.
3. Kadar so pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih in pogodbe o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih iz odstavka 1 razporejene v trgovalno knjigo, institucije po izračunu vrednosti posrednih izpostavljenosti do stranke, ki izhajajo iz navedenih pogodb, te vrednosti izpostavljenosti vključijo v izpostavljenosti do te stranke v trgovalni knjigi. Negativne neto izpostavljenosti do stranke se po združevanju določijo pri nič.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1187/2014 z dne 2. oktobra 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za ugotavljanje skupne izpostavljenosti do stranke ali skupine povezanih strank v zvezi s posli z osnovnimi sredstvi (UL L 324, 7.11.2014, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

4. Kadar so pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih in kreditnih izvedenih finančnih instrumentih iz odstavka 1 razporejene v netrgovalno knjigo in kadar so po izračunu vrednosti posrednih izpostavljenosti do stranke, ki izhajajo iz teh pogodb, posredne izpostavljenosti negativne, institucije z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 te vrednosti izpostavljenosti določijo pri nič, preden jih upoštevajo v izpostavljenostih do te stranke.

Člen 2

Razvrstitev posrednih izpostavljenosti v kategorije pogodb o izvedenih finančnih instrumentih

Institucije razvrstijo posredne izpostavljenosti iz člena 1(1) v eno od naslednjih kategorij pogodb o izvedenih finančnih instrumentih:

- (a) opcije na dolžniške in lastniške instrumente;
- (b) pogodbe o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih;
- (c) pogodbe o vseh drugih izvedenih finančnih instrumentih iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 575/2013, katerih osnova je dolžniški ali lastniški instrument in ki niso vključene v kategorije iz točk (a) ali (b) tega odstavka.

Člen 3

Izračun vrednosti posredne izpostavljenosti za opcije na dolžniške in lastniške instrumente

1. Ob upoštevanju odstavkov 2, 3 in 4 tega člena institucije izračunajo vrednost posredne izpostavljenosti za opcije iz člena 2, točka (a), kot vsoto trenutne tržne vrednosti opcije in zneska, ki se dolguje nasprotni stranki v opciji zaradi morebitnega neplačila izdajatelja osnovnega instrumenta, zmanjšano za znesek, ki ga ta nasprotna stranka v tem primeru dolguje instituciji.
2. Pri nakupnih opcijah je vrednost posredne izpostavljenosti enaka tržni vrednosti opcije. Za dolgo pozicijo v nakupni opciji je vrednost posredne izpostavljenosti pozitivna, medtem ko je za kratko pozicijo v nakupni opciji vrednost posredne izpostavljenosti negativna.
3. Pri prodajnih opcijah je vrednost posredne izpostavljenosti enaka razliki med tržno vrednostjo opcije in njeno izvršilno ceno. Za kratko pozicijo v prodajni opciji je vrednost posredne izpostavljenosti pozitivna, medtem ko je za dolgo pozicijo v prodajni opciji vrednost posredne izpostavljenosti negativna.
4. Z odstopanjem od odstavka 3 institucije za prodajne opcije, za katere izvršilna cena ni na voljo na datum posla, ampak pozneje, uporabijo pričakovano modelirano izvršilno ceno, ki se uporablja za izračun poštene vrednosti opcije.
5. Kadar tržna vrednost opcije na dani datum ni na voljo, institucije uporabijo pošteno vrednost opcije na ta datum. Kadar na dani datum nista na voljo niti tržna niti poštena vrednost opcije, institucije uporabijo najnovejšo tržno ali pošteno vrednost. Kadar niti tržna niti poštena vrednost opcije ni na voljo na noben datum, institucije uporabijo vrednost, po kateri se meri opcija v skladu z veljavnim računovodskim okvirom.

Člen 4

Izračun vrednosti posredne izpostavljenosti za pogodbe o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih

1. Vrednost posredne izpostavljenosti do stranke, ki izhaja iz pogodb o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih iz člena 2, točka (b), je enaka vsoti trenutne tržne vrednosti pogodbe o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih in zneska, ki se dolguje nasprotni stranki v pogodbi o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih zaradi morebitnega neplačila izdajatelja osnovnega instrumenta, zmanjšani za znesek, ki ga ta nasprotna stranka v tem primeru dolguje instituciji.

2. Kadar tržna vrednost kreditnega izvedenega finančnega instrumenta na dani datum ni na voljo, institucije uporabijo pošteno vrednost kreditnega izvedenega finančnega instrumenta na ta datum. Kadar na dani datum nista na voljo niti tržna niti poštena vrednost kreditnega izvedenega finančnega instrumenta, institucije uporabijo najnovejšo tržno ali pošteno vrednost. Kadar niti tržna niti poštena vrednost kreditnega izvedenega finančnega instrumenta ni na voljo na noben datum, institucije uporabijo vrednost, po kateri se kreditni izvedeni finančni instrumenti meri v skladu z veljavnim računovodskim okvirom.

Člen 5

Izračun vrednosti posredne izpostavljenosti za pogodbe o drugih izvedenih finančnih instrumentih iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 575/2013

1. Pri izračunu vrednosti posredne izpostavljenosti do stranke, ki izhaja iz pogodb o drugih izvedenih finančnih instrumentih iz člena 2, točka (c), vključno z zamenjavami, terminskimi pogodbami ali terminskimi dogovori, institucije svoje posle z več stranmi razstavijo na posamezne strani posla.
2. Institucije za strani posla iz odstavka 1, ki predstavljajo tveganje neplačila izdajatelja osnovnega instrumenta, izračunajo svoje vrednosti posredne izpostavljenosti, kakor da bi bile pozicije v teh straneh.
3. Kadar institucija ne more uporabiti obravnave iz odstavkov 1 in 2, določi vrednost posredne izpostavljenosti do izdajatelja osnovnih instrumentov kot največjo izgubo, ki bi jo institucija utrpela zaradi morebitnega neplačila izdajatelja osnovnih instrumentov, na katere se nanaša pogodba o izvedenih finančnih instrumentih.

Člen 6

Izračun vrednosti posrednih izpostavljenosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih z več osnovnimi instrumenti

1. Pri določanju vrednosti posredne izpostavljenosti do stranke, ki izhaja iz sklenjenih pogodb o izvedenih finančnih instrumentih na dolžniške indekse, delniške indekse ali indekse kreditnih zamenjav ali kolektivne naložbene podjeme ali z več referenčnimi osnovami, institucije vpogledajo v vse posamezne osnovne instrumente in izračunajo vrednosti posrednih izpostavljenosti kot spremembo cene pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih v primeru neplačila vsake referenčne osnove. Institucije razporedijo vrednost vsake posredne izpostavljenosti bodisi na določeno stranko, ločeno stranko ali neznano stranko, kot je določeno v členu 6(1) in (2) Delegirane uredbe (EU) št. 1187/2014.
2. Kadar institucija ne more vpogledati za vse posamezne osnovne instrumente pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih, kakor je določeno v odstavku 1, ali kadar bi to za institucijo pomenilo preveliko obremenitev, institucija:
 - (a) vpogleda v tiste posamezne osnovne instrumente, pri katerih to lahko stori ali kadar to zanjo ne bi bilo pomenilo prevelike obremenitve, in izračuna vrednost posredne izpostavljenosti v skladu z odstavkom 1;
 - (b) za tiste osnovne instrumente, pri katerih ne more vpogledati ali kadar bi to zanjo pomenilo preveliko obremenitev, izračuna vrednost posredne izpostavljenosti tako, da preuči spremembo cene pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih v primeru neplačila vseh teh referenčnih osnov.

Vrednost posredne izpostavljenosti iz točke (b) prvega pododstavka tega odstavka se razporedi k poslu z izvedenim finančnim instrumentom kot ločena stranka ali neznana stranka, kot je določeno v členu 6(3) Delegirane uredbe (EU) št. 1187/2014.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 tega člena institucija, kadar se vrednosti posrednih izpostavljenosti razporedijo na ločeno stranko v skladu s členom 6(2) in (3) Delegirane uredbe (EU) št. 1187/2014, in kadar so vrednosti posredne izpostavljenosti negativne, institucija te vrednosti posrednih izpostavljenosti določi pri nič, preden jih upošteva kot izpostavljenosti do neznane stranke.

Člen 7

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 10. marca 2022

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN
